

Manualul Chirurgie Generală și Semiologie Chirurgicală

Centrul Editorial-Poligrafic *Medicina*, USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău, 2008, 590 p.

Autor: Anton Spănu, dr. h., profesor, laureat al Premiului de Stat pentru Știință și Tehnică
Șef clinică spitalul nr. 2, catedra Chirurgie nr. 1 „N. Anestiadi”, USMF „Nicolae Testemițanu”

Manualul reprezintă o noutate editorială de excepție pentru studenții universității de medicină, după cum menționa și regretatul profesor Anton Spănu, care... „poate fi carte de învățătură deopotrivă pentru medicii stagiari, medicii de familie, medicii rezidenți sau pentru cei, care vor să se informeze în domeniul propedeuticii și al semiologiei chirurgicale”.

Colectivul de autori (6 la număr), specialiști cunoscuți în problemele abordate din Republica Moldova și din România, sub conducerea profesorului Anton Spănu au structurat manualul în 39 de capitole.

Chirurgul e dator să cunoască terenul biologic pe care se va desfășura ulterior agresiunea chirurgicală; se subliniază importanța *training*-ului chirurgului în pregătirea sa profesională. La sfârșitul capitolului sunt prezentate 10 percepte deontologice fundamentale în etica chirurgicală, care includ cele mai importante momente în conduita chirurgicală.

Autorii descriu asepsia și antisepsia, prezentând metodele contemporane de sterilizare, de pregătire a chirurgului pentru operație, antisepcticele contemporane.

Viitorilor chirurghi, li se propun informații despre instrumentarul chirurgical, materialul de sutură, inițieri indispensabile actului operatoriu.

Explorarea clinică și cea paraclinică a pacientului chirurgical se face având drept reper schema foii de observație.

Explorările moderne în chirurgie, tehnicile elementare chirurgicale sunt bogat ilustrate și bine prezentate schematic. E bine venită și informația versus pansamente, înfășare chirurgicală, injecții, cateterism venos, incizie, sutură chirurgicală, cateterizare, traheostomie, pleurotomie, taxis, resuscitare cardiorespiratorie și monitorizare a bolnavului chirurgical.

Autorii subliniază importanța îngrijirii pre- și postoperatorii a pacientului chirurgical care, de fapt, condiționează rezultatul final al tratamentului.

Materialul, ulterior, vizează traumatismele, șocul, complicație majoră a acestor leziuni, cât și noțiunile despre tipurile de șoc (traumatic, cardiogen, septic, anafilactic, neurogen). Sunt bine conturate semnele principale, suportul morfologic și cel funcțional, manifestările clinice, diagnostice, tratamentul.

Capitolele următoare inițiază studentul, viitorul medic, în instalarea hemoragiilor, complicații majore, care creează probleme din punct de vedere diagnostic, tactic, curativ. *Transfuzia de sânge*, capitol important în conduita bolnavului chirurgical, stabilește locul transfuziei în resuscitarea pacientului critic, cu expunerea metodelor contemporane de determinare a:

grupelor sangvine și factorului Rh; preparatelor de sânge; metodelor de transfuzie; complicațiilor posibile; profilaxiei și tratamentului lor.

Desfășurat este abordată infecția chirurgicală – etiologia, clasificarea germenilor, a infecțiilor chirurgicale, tabloul clinic, metodele de tratamente, medical și chirurgical.

Oncologia generală, o continuare a textului expus, conține o bogată informație despre această patologie foarte răspândită, cu o letalitate înaltă, dar care poate fi redusă printr-o diagnosticare precoce a acestei patologii.

A doua parte a manualului conține noțiuni generale de semiologie și noțiuni specifice pentru diferite patologii chirurgicale: *Semiologia traumatismelor toracice închise*, *semiologia traumatismelor mâinii și degetelor*.

În *semiologia mamelei*, pe lângă noțiunile anatomice și fiziologice, este descrisă semiologia generală a sânului și a afecțiunilor glandei mamare.

Destul de voluminoasă, dar și foarte necesară pentru viitorul medic, este *Semiologia abdomenului*, a acestei „cutii cu surprize” chiar și pentru cei experimentați. Diversitatea patologiilor abdominale, dar și incertitudinile diagnostice fac materialul expus foarte important și de un real folos celor interesați în această problemă.

Ca o problemă actuală este prezentată aparte *Patologia vasculară* – arterială, venoasă și limfatică. Autorii descriu afecțiunile vasculare, evitând o prea mare specificare a patologiei și, în același timp, prezentând integral elementele diagnostice și clinice.

La final, este prezentat *Cazul clinic* (metodologie) – o etapă esențială în pregătirea chirurgicală, cu elucidarea componentelor obligatorii ale unui caz clinic, discutat la stagiile practice și la examenul în chirurgie.

Manualul încheie cu prezentarea a 130 de surse bibliografice de ultimă oră.

Așadar, manualul editat la Centrul Editorial-Poligrafic *Medicina*, cu un tiraj de 500 de exemplare, a fost executat într-o manieră academică cu o ținută poligrafică excelentă, cu o iconografie bogată și variată, într-un limbaj medical excepțional.

Mediciniștilor, rezidenților, tuturor celor cointeresați, li s-a oferit un manual de zile mari, care va servi drept călăuză în domeniul chirurgiei moderne.

Gheorghe Ghidirim, dr. h., profesor, academician
Romeo Șerbina, dr., conferențiar